

17 maj 2010

PRESSMEDDELANDE

FINANSPOLITISKA RÅDETS RAPPORT 2010

Hög skuldsättning i vår omvärld kräver finanspolitisk försiktighet

På grund av den stora osäkerheten om den ekonomiska krisens långsiktiga effekter bör inga ytterligare utfästelser om permanenta ofinansierade reformer göras. Men de starka offentliga finanserna i Sverige ger viss stabiliseringspolitisk handlingsfrihet. Det skriver Finanspolitiska rådet i sin tredje rapport.

Stora risker för bakslag i konjunkturen

EUs räddningspaket har hanterat den akuta krissituationen, men de grundläggande offentligfinansiella problemen består i Europa. Det finns ännu större anledning att oroa sig för budgetunderskotten i USA, Storbritannien och Japan. Risken är överhängande att också de kan utlösa reaktioner på finansmarknaderna. För att undvika det krävs kraftiga finanspolitiska åtstramningar. I båda fallen påverkas den internationella konjunkturutvecklingen negativt.

Inget ytterligare reformutrymme men stabiliseringspolitisk handlingsfrihet i Sverige

Osäkerheten om krisens effekter på lång sikt innebär att inga ytterligare *permanent* ofinansierade reformer nu bör utlovas. Däremot ger de starka offentliga finanserna i Sverige viss stabiliseringspolitisk handlingsfrihet.

– Det är ett politiskt val om man vill använda handlingsutrymmet för fortsatta *tillfälliga* stimulansåtgärder eller snabbt återställa buffertarna inför framtiden, säger rådets ordförande Lars Calmfors. Om man vill göra finanspolitiken mer expansiv 2011 ligger en förlängning av de tillfälliga statsbidragen till kommunerna närmast till hands. Men en risk är att bidragen då uppfattas som permanenta. Därför måste regeringen påskynda arbetet på ett regelsystem för att utjämna kommunernas inkomster över konjunkturen.

Ris och ros åt regeringens sysselsättningspolitik

Jobbskatteavdraget är sannolikt en effektiv metod att öka sysselsättningen på sikt, men regeringen borde förklara bättre hur det fungerar. Sjukförsäkringsreformerna har angripit ett svårt problem men har genomförts på ett förhastat sätt. Inom arbetsmarknadspolitiken har jobbsökaraktiviteter och coaching använts för mycket i lågkonjunkturen, medan arbetsmarknadsutbildningen har blivit alltför liten. Det finns en risk att reguljär utbildning har överexpanderat därför att den har använts som försörjning för arbetslösa.

Beskattning av pensioner

Sysselsättnings-skäl kan motivera att arbetsinkomster beskattas lägre än pensioner. För att motverka oönskade fördelningseffekter kan riktade skattesänkningar användas för att kompensera de pensionärer som inte fått del av jobbskatteavdraget under sin yrkesverksamma tid. Sådana skattesänkningar bör i så fall ses som en *övergångslösning* och successivt fasas ut.

ROT-avdraget bör omprövas

Det finns starkare samhällsekonomiska effektivitetsargument för ett permanent RUT-avdrag än för ett permanent ROT-avdrag. ROT-avdraget bör omprövas när konjunkturen vänder uppåt.

Oväntat lågt utnyttjande av kompletterande arbetslöshetsförsäkringar

Det finns omfattande stöd i forskningen för att lägre a-kassa leder till högre sysselsättning. Men hur detta ska balanseras mot behovet av ett gott försäkringsskydd är en politisk fråga. Kunskapen om vilket skydd som kompletterande avtals- och fackliga arbetslöshetsförsäkringar ger är liten. En enkätundersökning som Finanspolitiska rådet låtit göra tyder på att förvånansvärt få arbetslösa har ersättning från dessa kompletterande försäkringar.

Ytterligare information

Rapporten *Svensk finanspolitik* lämnas till regeringen idag. Finanspolitiska rådet består av åtta ledamöter: Lars Calmfors (ordförande), Torben Andersen (vice ordförande), Michael Bergman, Martin Flodén, Laura Hartman, Helena Svaleryd, Lars Tobisson och Erik Åsbrink.

Kontakt

Vill du veta mer kontakta ordförande Lars Calmfors (tel. 076-135 58 14); ledamot Martin Flodén (tel. 070-716 83 97); ledamot Laura Hartman (tel. 073-33 79 33); ledamot Helena Svaleryd (tel. 070-746 49 28) eller utredningsekonomen Eva Oscarsson (tel. 0730-72 37 49).

*Finanspolitiska rådet ska följa upp hur finanspolitiken förhåller sig till sina grundläggande mål om långsiktigt hållbara offentliga finanser, överskottsmålet och utgiftstaket samt till konjunkturutvecklingen. Rådet ska även bedöma om utvecklingen ligger i linje med långsiktigt utgående tillväxt och långsiktigt hållbar sysselsättning. Det är också rådets uppgift att granska tydligheten i de ekonomiska propositionerna samt kvaliteten i de underlag som regeringen baserar sina bedömningar på. Rådets uppgift fullföljs framför allt genom publiceringen av rapporten *Svensk finanspolitik* som lämnas till regeringen en gång per år. Rapporten ska kunna användas som ett underlag bl a för riksdagens granskning av regeringens politik.*